

BREXIT

CO POWINIEN
WIEDZIEĆ
PRZEDSIĘBIORCA?

Wynik negocjacji w sprawie wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej (UE), czyli tzw. brexitu, jest niepewny.

Przedsiębiorcy powinni przygotowywać się na możliwe scenariusze.

Ta publikacja ma pomóc w przygotowaniach i pokazać możliwy wpływ brexitu na biznes.

WSTĘP

30 marca 2019 r. Wielka Brytania opuści UE. Obecnie negocjowane są warunki tego „rozvodu”. Chodzi o to, by przebiegł on w sposób uporządkowany, zapewniający pewność prawną oraz odpowiedni czas na przystosowanie do nowej sytuacji.

wkładu (np. podzespołów) kontrahentom z UE handlującym z Wielką Brytanią.

Brexit może oznaczać, że towary, które dziś są wwożone do lub wywożone z Wielkiej Brytanii w ramach swobodnego przepływu, będą podlegały takiej samej odprawie, jak w przypadku handlu z krajami spoza UE. W szczególności obowiązkowym zgłoszeniom celnym i wszelkiego rodzaju kontrolom granicznym.

Każdy unijny przedsiębiorca eksportujący i importujący z jednolitego rynku jest realnie narażony na konsekwencje brexitu.

Jednak ze względu na trudności w negocjacjach możliwe jest również ich fiasko. Będzie to oznaczało „twardy” brexit, czyli wyjście bez uzgodnienia zasad.

Wielka Brytania jest dla Polski bardzo ważnym partnerem handlowym. Dlatego już teraz przedsiębiorcy prowadzący interesy z tym krajem powinni przygotować się na możliwe scenariusze.

Brexit wpłynie również na firmy, które bezpośrednio nie handlują z partnerami brytyjskimi, ale dostarczają

STAN NEGOCJACJI

Negocjacje w sprawie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE dotyczą:

1. zasad uporządkowanego opuszczenia UE, w tym okresu przejściowego (tzw. umowa wyjścia) prowadzącego do nowych relacji oraz
2. politycznych ram przyszłych relacji, które będą podstawą do negocjacji prawnie wiążącej umowy między UE i Wielką Brytanią obowiązującej już po brexicie (i okresie przejściowym).

Zakończenie negocjacji umowy wyjścia planowane jest na jesieni br., tak aby Wielka Brytania i UE mogły ratyfikować ją przed 30 marca 2019 r.

PRZYKŁADY MOŻLIWEGO PRZEBIEGU NEGOCJACJI

SCENARIUSZ 1: UPORZĄDKOWANY BREXIT

Scenariusz ten oznacza zagwarantowanie praw obywateli UE w Wielkiej Brytanii oraz rozliczenie zobowiązań finansowych tego państwa wobec Unii. Od 30 marca 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. będzie obowiązywał okres przejściowy. W tym czasie zostaną zachowane dotychczasowe zasady relacji handlowych. Wielka Brytania będzie wciąż częścią jednolitego rynku, a więc nie będzie ceł ani dodatkowych regulacji. Po okresie przejściowym jedną z możliwości jest zawarcie umowy o wolnym handlu utrzymującej zerowe cła na większość towarów,

a być może nawet na wszystkie. Nawet najbardziej ambitna umowa handlowa ma jednak swoje ograniczenia. Nie pozwala uniknąć kontroli celnych oraz sanitarnych i fitosanitarnych. Każda strona takiego porozumienia ma także własne wymagania dotyczące towarów, które trzeba spełnić przed ich wprowadzeniem na rynek. Możliwości wzajemnego uznawania regulacji, tak jak to się dzieje na jednolitym rynku, będą w takim przypadku ograniczone. Dziś towar oferowany w jednym państwie członkowskim może być sprzedawany w całej Unii.

Październik - grudzień 2018

30 marca 2019

31 grudnia 2020

Negocjacje

Planowane przyjęcie umowy wyjścia wraz z deklaracją polityczną dot. przyszłych relacji

Wielka Brytania staje się państwem trzecim → okres przejściowy

Koniec okresu przejściowego. Przyszłe relacje UE-Wielka Brytania.

CO TO MOŻE OZNACZAĆ DLA POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW?

Brak ceł w handlu większością lub nawet wszystkimi towarami.

Konieczność dostosowania eksportowanych towarów do innych standardów i uzyskania odpowiednich certyfikatów. Być może taką ocenę zgodności będą prowadziły jednostki w UE, ale towar będzie musiał być zgodny z regulacjami brytyjskimi.

Dodatkowe koszty związane z wprowadzeniem świadectw pochodzenia, obowiązkowych zgłoszeń celnych i kontroli celnej, uzyskiwaniem licencji lub ewentualnym spełnianiem odmiennych norm sanitarnych czy fitosanitarnych dla produktów rolno-spożywczych.

Ograniczenie swobody przepływu osób tylko do wybranych kategorii pracowników, przede wszystkim osób wykonujących usługi na terenie Wielkiej Brytanii.

Ryzyko opóźnień w dostawach ze względu na kontrole graniczne i kolejki na granicy (w tym w portach i w Eurotunelu), ze wszelkimi negatywnymi tego konsekwencjami. Obejmą one również przedsiębiorstwa uczestniczące w wewnętrznym łańcuchu dostaw just in time (np. sieci spożywcze czy przemysł motoryzacyjny).

Ograniczenia przy świadczeniu usług w Wielkiej Brytanii dotyczące szczególnie usług świadczonych transgranicznie. Nie będzie obowiązywać unijna zasada państwa pochodzenia, czyli świadczone usługi będą regulować przepisy brytyjskie.

Ograniczenie swobody przepływu kapitału, a więc wzajemnych inwestycji.

Zmianę zasad pobytu i dostępu pracowników z Polski do brytyjskiego rynku pracy (np. wprowadzenie zezwoleń na pracę lub czasowe ograniczenie pobytu).

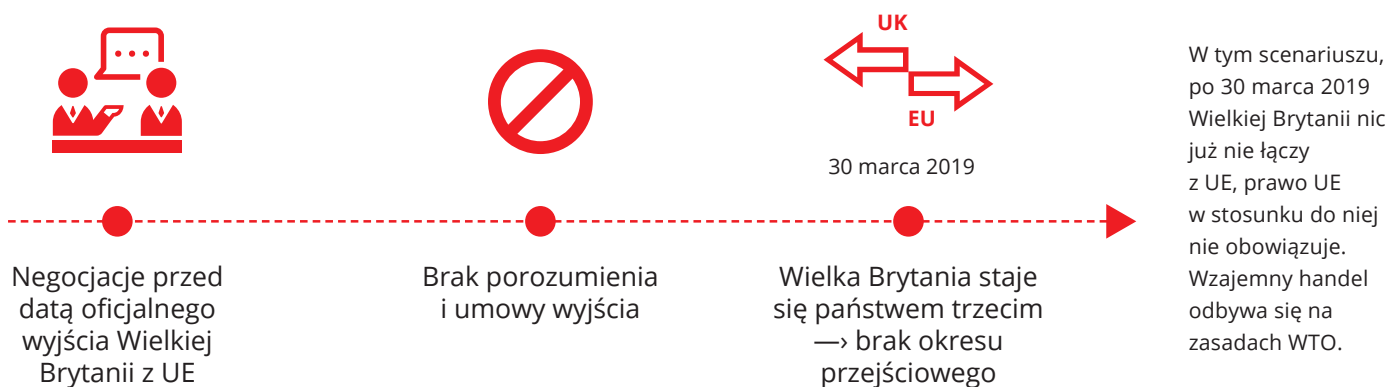
Ograniczoną wzajemną uznawalność kwalifikacji, co może w praktyce uniemożliwić bądź utrudnić wykonywanie zawodu, działalności lub usługi. Niektóre dokumenty potwierdzające posiadane kwalifikacje, dotychczas uznawane na terenie Wielkiej Brytanii, mogą wymagać dodatkowych potwierdzeń.

W razie przekazywania danych osobowych do Wielkiej Brytanii dopóki Komisja Europejska nie wyda tzw. decyzji o adekwatności, przedsiębiorcy będą mogli przekazać takie dane pod warunkiem ustanowienia odpowiednich zabezpieczeń. Takimi zabezpieczeniami mogą być np. tzw. standardowe klauzule ochrony danych lub wiążące reguły korporacyjne.

SCENARIUSZ 2: „TWARDY” BREXIT

Jest to niekorzystny scenariusz, którego nie da się obecnie wykluczyć. Jeżeli nie zostaną wprowadzone żadne specjalne rozwiązania w tym wariantcie relacje gospodarcze między Wielką Brytanią a Polską oparte będą na zasadach Światowej Organizacji Handlu (WTO). Brak podpisanej umowy oznaczać będzie brak okresu przejściowego,

a zatem już od 30 marca 2019 r. Wielka Brytania przestanie być związana prawem UE. W relacjach z tym państwem przestaną obowiązywać swobody przepływu osób, towarów, kapitału i usług. Oznacza to m.in., że już od tego dnia powrócą kontrole graniczne między UE a Wielką Brytanią.

CO TO MOŻE OZNACZAĆ DLA POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW?

Nałożenie cel we wzajemnych obrotach handlowych. W przywozie z Wielkiej Brytanii do UE będą obowiązywać stawki celne takie jak są dzisiaj stosowane przez UE dla towarów z państw trzecich. Wielka Brytania ustanowi natomiast swoją taryfę celną, gdzie określi stawki celne dla towarów unijnych (prawdopodobnie zastosuje taryfę unijną - jednak nie jest to jeszcze przesądzone).

Średnie stawki celne UE dla przykładowych grup produktów¹

Grupa towarów	Średnia stawka celna
Produkty pochodzenia zwierzęcego	15,7%
Nabiał	35,4%
Maszyny elektryczne	2,8%
Owoce i warzywa	10,5%
Wyroby cukiernicze	23,6%

Zmianę zasad rozliczania VAT w handlu transgranicznym. VAT od importu towarów co do zasady trzeba będzie uiszczać na granicy.

Brak możliwości stosowania preferencyjnych przepisów dotyczących opodatkowania dywidend, odsetek czy należności licencyjnych, wynikających z obecnych przepisów UE.

Zmianę zasad poboru podatku akcyzowego.

Przykład:

W przypadku transportu wyrobów akcyzowych pomiędzy Polską a Wielką Brytanią nie będzie możliwości m.in. zawieszenia poboru akcyzy (czyli transportu wyrobów akcyzowych bez konieczności zapłaty akcyzy w chwili przekroczenia granicy), ani korzystania z systemu EMCS.

Kontrole graniczne: celne, fitosanitarne, weterynaryjne, kontrole bezpieczeństwa produktów, itp.

Utrudnienia w eksporcie zwierząt i towarów pochodzenia zwierzęcego, jeżeli Wielka Brytania nie będzie uznawać regionalizacji, a u zwierząt wystąpią choroby, takie jak afrykański pomór świń czy ptasia grypa.

Konieczność stosowania się do odmiennych standardów technicznych, norm sanitarnych oraz fitosanitarnych. Może to powodować znaczące koszty, często wyższe niż same stawki celne.

Przykłady:

1. Konieczność potwierdzenia lub ponownego przyznania uprawnień do eksportu na rynek brytyjski zakładom wytwarzającym produkty pochodzenia zwierzęcego w Polsce.
2. Potrzeba przedstawienia

świadectw weterynaryjnych i fitosanitarnych.

3. Przekraczanie granicy w punktach kontroli weterynaryjnej i fitosanitarnej.
4. Potrzeba uzyskania oceny zgodności towarów od brytyjskiej jednostki oceniającej.

Trudności w wykonaniu usług za pośrednictwem pracowników wysyłanych do Wielkiej Brytanii, np. z uwagi na ograniczenia czasowe pobytu lub potrzebę uzyskania zezwolenia.

W przypadku transportu drogowego powrót do zezwoleń na wykonywanie przewozów.

Utrudnienia w dostępie do finansowania i w inwestowaniu ze względu na ograniczenie swobody przepływu kapitału.

W razie przekazywania danych osobowych do Wielkiej Brytanii dopóki Komisja Europejska nie wyda tzw. decyzji o adekwatności, przedsiębiorcy będą mogli przekazać takie dane pod warunkiem ustanowienia odpowiednich zabezpieczeń. Takimi zabezpieczeniami mogą być np. tzw. standardowe klauzule ochrony danych lub wiążące reguły korporacyjne.

¹ Obliczenia Światowej Organizacji Handlu dotyczące stawek celnych zgodnych z klauzulą największego uprzywilejowania (KNU). Źródło: World Tariff Profiles 2017

PODSUMOWANIE

Przyszłe relacje gospodarcze między Wielką Brytanią a UE są niepewne. Skutki brexitu dotyczą polskich przedsiębiorców handlujących towarami lub usługami z tym państwem lub prowadzących tam działalność. Do 30 marca 2019 r. zasady wymiany handlowej między Polską a Wielką Brytanią pozostają niezmienione. Ustanowienie okresu przejściowego od 30 marca 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. uzależnione jest od tego, czy Wielka Brytania i UE dojdą jesienią br. do porozumienia, podpiszą i ratyfikują umowę wyjścia.

Warto wykorzystać pozostały czas, aby jak najlepiej przygotować się na możliwe scenariusze i dostosować swój model biznesowy do nowych okoliczności. Bez względu na docelowy kształt przyszłych relacji między UE a Wielką Brytanią każdy przedsiębiorca powinien liczyć się z utrudnieniami we wzajemnej wymianie handlowej. Mogą to być większe koszty prowadzenia biznesu, wydłużenie i skomplikowanie procedur lub konieczność spełniania odmiennych wymogów.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ NA BREXIT?

Niezależnie od ostatecznego scenariusza, każdy przedsiębiorca powinien zadać sobie pytania pozwalające ocenić, jak bardzo jest narażony na skutki brexitu. Na przykład:

1. Czy ja lub moi partnerzy handlujemy z Wielką Brytanią? Czy mam świadomość tego, że w przypadku tzw. twardego brexitu może dojść do zerwania dotychczasowych łańcuchów dostaw? Co powinienem zrobić, żeby zawczasu je zabezpieczyć?
2. Czy kiedykolwiek eksportowałem lub importowałem towar spoza UE? Czy wiem, na jakich zasadach odbywa się taki handel? Czy wiem jak przygotować zgłoszenie celne?
3. Czy rozważam przekierowanie części swojej produkcji na rynki inne niż brytyjski? Co muszę zrobić, aby się do tego przygotować?
4. Jakimi cłami objęte są towary importowane do UE, którymi dzisiaj moja firma handluje z Wielką Brytanią?
5. Czy mam zawarte umowy z partnerami w Wielkiej Brytanii obowiązujące dłużej niż do 29.03.2019 r. lub 31.12.2020 r.? Czy jest możliwe wprowadzenie do nich np. dodatkowych zapisów zabezpieczających na wypadek niekorzystnych scenariuszy?
6. Czy wysyłam swoich pracowników do Wielkiej Brytanii, by świadczyli tam usługi?
7. Czy przesyłam dane osobowe do Wielkiej Brytanii? Czy przechowuję np. dane osobowe klientów na serwerze brytyjskim?

GDZIE UZYSKAĆ WSPARCIE?

Uruchomione zostały skrzynki mailowe: brexit_negocjacje@msz.gov.pl oraz brexit@mpit.gov.pl, na które można przysyłać swoje pytania związane z brexitem. Można też zgłosić potrzebę udziału eksperta w spotkaniu lub konferencji branżowej.

Urzednicy w Polsce na różnych szczeblach przygotowują się do wyjścia Wielkiej Brytanii z UE. Organizowane są seminaria eksperckie z przedsiębiorcami. O kolejnych takich wydarzeniach, jak również o postępach w negocjacjach, będziemy Państwa na bieżąco informować.

Równocześnie działania informacyjne prowadzi Komisja Europejska. 19 lipca br. opublikowała [komunikat](#)², a wcześniej ponad 60 not informacyjnych, odnoszących się do spraw istotnych dla poszczególnych branż. Zachęcamy do zapoznania się z tymi dokumentami na [stronie Komisji](#)³, w szczególności zaś z tymi, które dotyczą kwestii celnych⁴.

// *Niezbędne działania nie należą jednak wyłącznie do odpowiedzialności instytucji UE. Jest to wspólny wysiłek na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym, przy czym angażuje on zwłaszcza przedsiębiorstwa i inne podmioty prywatne – każdy musi teraz zintensyfikować przygotowania do wszystkich scenariuszy i wziąć odpowiedzialność za swoją własną sytuację.*

Komunikat KE z 19 lipca br.

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4545_pl.pdf

³ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_en

⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-pl

**Broszura została przygotowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych
we współpracy z właściwymi ministerstwami i urzędami centralnymi.**

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych